

AB-0605

First Year B. Com. (External) Examination

April/May – 2015

Business Economics

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
FIRST YEAR B. COM. (EXTERNAL)	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
BUSINESS ECONOMICS	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Student's Signature
Section No. (1, 2,.....): <input type="text"/>	
Nil	

- 1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 20
- (1) વૈકલ્પિક ખર્ચ એટલે શું ?
 - (2) 'વપરાશી વસ્તુની માંગ' અને 'ઉત્પાદકીય વસ્તુની માંગ' વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
 - (3) માંગની મૂલ્યસાપેક્ષતાનો અર્થ જણાવો.
 - (4) માંગ આગાહીની સારી પદ્ધતિના ધોરણો જણાવો.
 - (5) ઉત્પાદન વિધેય એટલે શું ?
 - (6) નીચેના ખર્ચો ટૂંકાગાળામાં સ્થિર ખર્ચ છે કે અસ્થિર ખર્ચ તે જણાવો :
 - (A) છૂટક મજૂરોનું વેતન
 - (B) વીમાનું પ્રીમિયમ
 - (C) વાહનવ્યવહારનું ખર્ચ
 - (D) જમીનનું ભાડું.
 - (7) ઈજારાવાળા બજારની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
 - (8) ભૌતિક એકમના સંદર્ભમાં સમતૂટ બિંદુનું સૂત્ર લખો.
 - (9) 'નાણાકીય વેતન' અને 'વાસ્તવિક વેતન' વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
 - (10) પૂર્ણહરિફાઈના લક્ષણો જણાવો.

- 2 (A) માંગના નિર્ણાયક પરિબલો સમજાવો. 8
 (B) માંગ આગાહીની 'વલણ પદ્ધતિ' સમજાવો. 8
- અથવા**
- (A) માંગની વિજ્ઞાપન સાપેક્ષતાને અસર કરતાં પરિબલો સમજાવો. 8
 (B) માંગની આવકસાપેક્ષતાના પ્રકારો આકૃતિની મદદથી સમજાવો. 8
- 3 (A) કદની આંતરિક કરકસરો વર્ણવો. 8
 (B) સરેરાશ સ્થિર ખર્ચ, સરેરાશ અસ્થિર ખર્ચ અને સરેરાશ કુલ ખર્ચના ખ્યાલો આકૃતિની મદદથી સમજાવો. 8
- અથવા**
- (A) ઉત્પાદન વિધેયનું સ્વરૂપ સમજાવો. 8
 (B) સરેરાશ આવક, સીમાંત આવક અને કુલ આવકના ખ્યાલો સમજાવો. 8
- 4 પૂર્ણહરિકાઈવાળા બજારમાં પેઢીની ટૂંકાગાળાની અને લાંબાગાળાની સમતુલા આકૃતિની મદદથી સમજાવો. 16
- અથવા**
- (A) અલ્પહસ્તક ઈજારામાં 'ખાંચવાળી માંગરેખા'નો ખ્યાલ સમજાવો. 8
 (B) ઈજારાયુક્ત હરિકાઈવાળા બજારની લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો. 8
- 5 ધંધાકીય અર્થશાસ્ત્રમાં સમતૂટ વિશ્લેષણની ઉપયોગિતાઓ અને મર્યાદાઓ ચર્ચો. 16
- અથવા**
- (A) ભૌતિક એકમોના સંદર્ભમાં સમતૂટ બિંદુનું નિર્ધારણ આકૃતિની મદદથી સમજાવો. 12
 (B) એક કંપનીની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે : 4
 (1) એકમદીઠ વેચાણ કિંમત : 10 ₹
 (2) એકમદીઠ અસ્થિર ખર્ચ : 5 ₹
 (3) સ્થિર ખર્ચ : 80,000 ₹
 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :
 (1) આ પેઢીનું સમતૂટ બિંદુ કયું હશે ?
 (2) સમતૂટ બિંદુએ 'નહિ નફો નહિ ખોટ'ની સ્થિતિ કઈ રીતે સાબિત કરશો ?
- 6 ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) 16
 (1) વટાવનો સિદ્ધાંત
 (2) એક જ વ્યવસાયમાં વેતન તફાવતો
 (3) જોખમ, અનિશ્ચિતતા અને નફો
 (4) કિંમત નેતૃત્વ.

ENGLISH VERSION

Instruction : As per the instruction of page no. 1.

- 1 Give answers in brief : 20
- (1) What is meant by opportunity cost ?
 - (2) Clarify the difference between 'Demand for consumer goods' and 'Demand for producer goods'.
 - (3) State the meaning of price elasticity of demand.
 - (4) State the criteria of good demand forecasting method.
 - (5) What is meant by production function ?
 - (6) State whether following costs are fixed or variable in short run :
 - (A) Wages of retail labour
 - (B) Insurance premium
 - (C) Transportation cost
 - (D) Rent of land.
 - (7) State the characteristics of monopoly.
 - (8) Write a formula of break-even point in terms of physical unit.
 - (9) State the difference between 'Money wage' and 'Real wage'.
 - (10) State the characteristics of perfect competition.
- 2 (A) Explain the determinants of demand. 8
(B) Explain the 'Trends method' of demand forecasting. 8
- OR**
- (A) Explain the factors affecting advertising elasticity of demand. 8
(B) Explain the types of income elasticity of demand with the help of diagram. 8
- 3 (A) Describe the internal economies of scale. 8
(B) Explain the concept of average fixed cost, average variable cost and average total cost with the help of diagram. 8
- OR**
- (A) Explain the nature of production function. 8
(B) Explain the concept of average revenue, marginal revenue and total revenue. 8

- 4 Explain the equilibrium position of a firm in short run and long run under perfect competition with diagram. 16

OR

- (A) Explain the concept of 'Kinked demand curve' under oligopoly. 8
- (B) Discuss the characteristics of monopolistic competition. 8
- 5 Discuss the usefulness and limitations of break-even analysis in business economics. 16

OR

- (A) Explain the determination of break-even point in terms of physical units, with the help of diagram. 12
- (B) Information of a company is as below : 4
- (1) Sales price per unit : 10 ₹
 - (2) Variable cost per unit : 5 ₹
 - (3) Fixed cost : 80,000 ₹
- Answer the following questions :
- (1) Find out the break-even point of a firm ?
 - (2) How will you prove "no profit no loss" position ?

- 6 Write short notes : (any two) 16
- (1) Discounting principle
 - (2) Wage differential in same occupation
 - (3) Risk, uncertainty and profit
 - (4) Price leadership.